

Nätverket svenska kulturlandskap

Välkommen till årets nätverksträff

15–16 augusti 2023

Kulturlandskapet i Voxnadalen i Hälsingland

Voxnadalen

Från Dalälven och norrut i landet är det de stora älvarnas dalgångar som präglar många av de gamla kulturbygderna. Så även i Hälsingland: snett genom hela landskapet löper Ljusnan och söder därom biflödet Voxnan. Området är berömt inte minst för sina många hälsingegårdar, med alla sina ovanligt väl tilltagna träbyggnader. År 2012 utsåg FN-organet [UNESCO](#) sju av hälsingegårdarna till [världsarv](#). Vill du veta mer så kan du se Nina Östmans och Anders Janssons [film om gårdarna och världsarvet](#). Sju år senare utsåg UNESCO dessutom [Voxnadalen](#) till ett så kallat [biosfärområde](#).

Hälsingland är gårdarnas, linets och skogens land. Här finns stolta traditioner av att nyttja allt vad landskapet erbjuder, från våtmarker längs älven, till mer lättbrukade åkrar och gräsmarker längre upp och utmarker med skogar och fäbodan uppe på åsarna.

Som på så många andra håll i Sverige så har nästan alla gamla gårdar, torp och andra brukningsenheter upphört att vara levande jordbruk. Åkrar och betesmarker sköts av ett litet fåtal jordbrukare. Det innebär att de gamla gårdarnas alla ekonomibyggnader står mer eller mindre outnyttjade. Det innebär också att brukarna ofta måste fara omkring över socknen för att sköta all mark, nästan som i gamla tiders oskiftade landskap, men med dagens förtecken.

OI-Svensgård, en av alla hälsingegårdarna, fint belägen vid Hässaån, ett biflöde till Voxnan

Årets träff

Vi kommer att besöka aktiva brukare på flera olika ställen i trakten och ta del av hur de hanterar arvet från tidigare generationers brukande, utifrån dagens förutsättningar. Det kommer att handla om lantraser, gamla slåttermarker längs älven, naturbetesmarker med mera. Vi kommer även att ta del av hur man kan hantera de gamla utmarkerna uppåt bergen. De har nästan undantagslöst förts genom 1900-talets trakthyggesbruk, med ensartade skogsbestånd som följd. Hur kan man återknyta till gångna generationers imponerande hantering av kvalitetsfura till byggnaderna på gårdarna?

Per-Anders-gårdens fjällnära kor håller grässvålen igång

Uppe i skogarna ovanför älvdalen ligger en mängd gamla fäbodrar. I stort sett alla gårdar i trakten skickade iväg djuren på sommarbete långt upp i backarna. Vi kommer att besöka några av de gamla fäbodvallarna och se vad som pågår där idag.

Stefan Olanders gran-buse uppe på gården Skalen, före detta fäbodställe

Tid och plats

Start tisdag 15 augusti kl. 09 vid [Ol-Andersgården i Alfta](#). Vi kommer att åka runt gemensamt i buss. Avslut vid Ol-Andersgården onsdag 16 augusti kl. 17.

Resa

Reser du kollektivt, åk till Alfta. Du kan ta [buss 100](#) från Söderhamn och Bollnäs till Alfta. Hör av dig så ordnar vi med hämtning. Kommer du med bil så är adressen Runemovägen 6 i Alfta. Eller se [kartlänk](#), eller karta på nästa sida här nedan. Det går fint att parkera bilen där.

Kostnad

500 kr. Då ingår arrangemanget, busstransport och all mat. Faktura skickas i efterhand.

Boende & frukost

Vi kommer att bo i [Gästisbacken i Alfta](#). Observera att du behöver boka och betala boendet på egen hand, det ingår inte. När du bokar, meddela då att du deltar i den här träffen, så att de vet.

Mat

Ingår - ordnas gemensamt för alla deltagare.

När du anmäler dig, meddela om du önskar särskild kost av något slag!

Anmäl dig [här](#) - senast fredag 14 juli

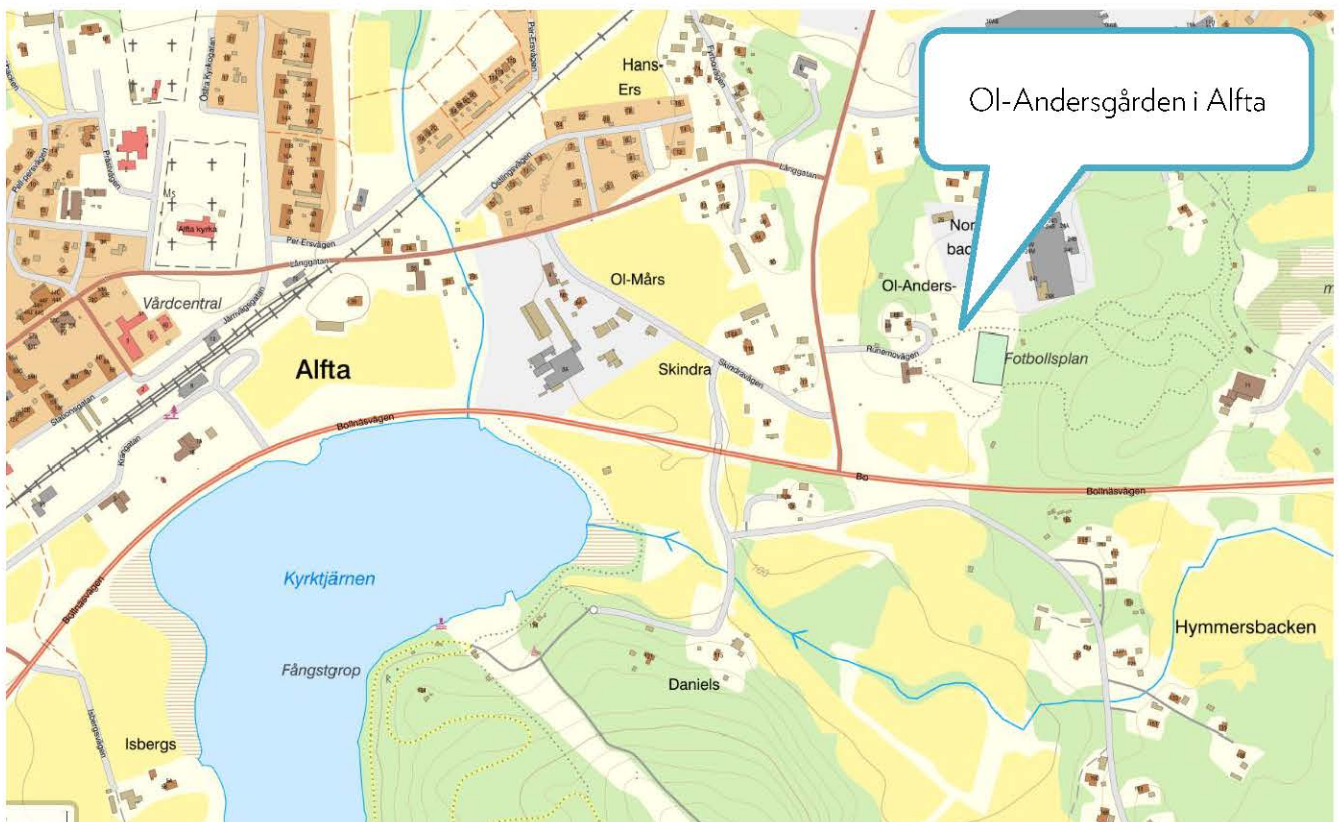
Ber om överseende med att du behöver ta dig igenom lite datasäkerhetsfrågor i anmälan.

Frågor? Vänd dig till nätverkets samordnare Hjalmar Croneborg.

E-post: hjalmar.croneborg@gu.se

Telefon: 0706 15 05 75

Karta

NÄTVERKET SVENSKA KULTURLANDSKAP

Nätverket fungerar som en kontaktyta för människor som praktiskt arbetar i kulturresevat eller motsvarande miljöer, till exempel musei-jordbruk, naturresevat med höga kulturvärden eller privata jordbruk som i huvudsak drivs i historiska landskap. Nätverket möjliggör kunskapsutbyte mellan människor som verkar i dessa miljöer, ger ett forum för diskussion och ska även kunna fungera som stöd för människor både i kulturresevat och andra landskapsavschnitt. Via nätverket kan kontakten och kommunikationen mellan myndigheter, forskare och praktiska utförare underlättas. Nätverket som bildades 2010 stöds av [Riksantikvarieämbetet](#) och [Hantverkslaboratoriet](#). Läs mer om nätverket och dokumentationen från tidigare konferenser på [nätverkets webbsida](#).

HANTVERKSLABORATORIET

Hantverkslaboratoriet är ett centrum för kulturmiljöns hantverk, med Göteborgs universitet som huvudman. Verksamheten har initierats i samarbete med bland andra Riksantikvarieämbetet, Svenska kyrkan, Sveriges Hembygdsförbund och Statens Fastighetsverk.

Hantverkslaboratoriets uppdrag är dels att dokumentera och säkra hotade hantverksknskaper inom områdena landskapsvård, historisk trädgård och bygghantverk, dels att initiera uppföljning, forskning och utvecklingsarbete i kulturmiljövårdens praktik med inriktning mot hantverkliga problem och frågeställningar.

Läs mer om oss på <https://www.gu.se/hantverkslaboratoriet>.